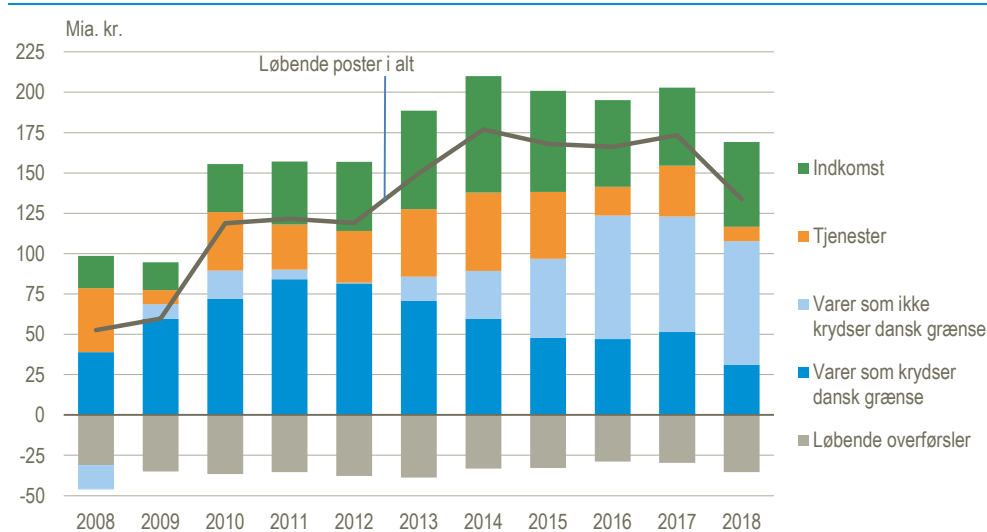

Varehandlen uden for Danmark steg igen

I 2018 faldt overskuddet på betalingsbalancens løbende poster med 23 pct. til 133,7 mia. kr. Faldet er trukket af et fald i overskuddet på tjenester samt varer, der krydser den danske grænse. Varer, der ikke krydser den danske grænse, steg imidlertid med 6,5 pct. De danske virksomheders handel med varer, der ikke krydser den danske grænse, er gået fra at bidrage negativt til overskuddet til at være den største bidragsyder til det samlede overskud på betalingsbalancens løbende poster fra 2016 og frem.

Betalingsbalancens løbende poster, nettoindtægter i alt samt bidrag til overskuddet

Markant udvikling i overskuddet på den samlede varehandel

Overskuddet i 2018 skyldes især et overskud på den samlede varehandel på 108 mia. kr. Overskuddet på tjenestehandlen faldt markant i 2018 til 9 mia. kr., hvilket er med til at trække det samlede overskud ned i 2018. Siden 2013 er overskuddet på varerne i stigende grad blevet trukket af varer, der ikke krydser den danske grænse. I 2018 var overskuddet for varer, der ikke krydser den danske grænse, på 76 mia. kr., mens overskuddet for varer, der krydser den danske grænse, var på 31 mia. kr. (se sidste afsnit i denne udgivelse, hvor betalingsbalancens opgørelse af varehandel uddybes).

Varer der ikke krydser grænsen udgør 16 pct. af vareeksporten

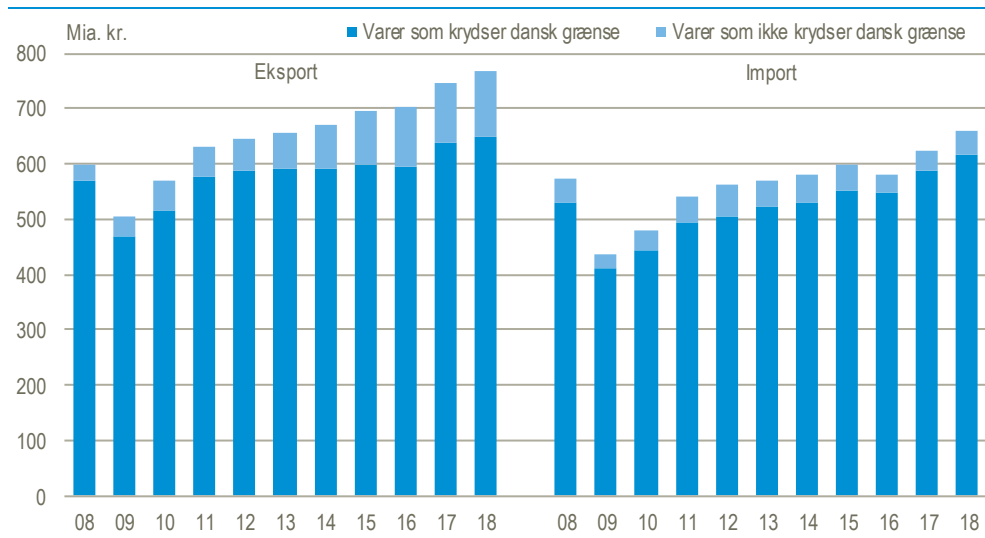
Eksporten af varer har været stigende siden 2009. Danmark eksporterede i 2018 varer for en samlet værdi på 769 mia. kr. Eksporten med varer, der ikke krydser den danske grænse, er siden 2009 mere end tredoblet til 121 mia. kr. og udgør i 2018 16 pct. af den samlede vareeksport. Varer, der passerer grænsen, beløb sig i 2018 til 648 mia. kr., hvilket er en stigning på 9 mia. kr. i forhold til 2017.

Varer solgt i udlandet efter forarbejdning i udlandet trækker vareeksport op

Det er især varer solgt i udlandet efter forarbejdning i udlandet, der har bidraget til fremgangen i eksporten – siden 2013 er denne eksport mere end fordoblet og udgjorde 70 mia. kr. i 2018. Varer, som ikke passerer den danske grænse, består dels af varer solgt i udlandet efter forarbejdning i udlandet, dels af avancen på varer, der købes og videresælges uden for Danmarks grænser (merchanding/handelsvarer).

For importen skyldes de senere års stigning især import af varer, der passerer den danske grænse (se sidste afsnit i denne udgivelse, hvor dette uddybes). Vareimport uden for den danske grænse er faldet fra at udgøre 10,0 pct. af den samlede vareimport i 2012 til 6,7 pct. i 2018. Det er især udsving i udgifterne til transportmidlers bunkring i udlandet, der ligger bag denne udvikling. I 2018 var den samlede vareimport 661 mia. kr.

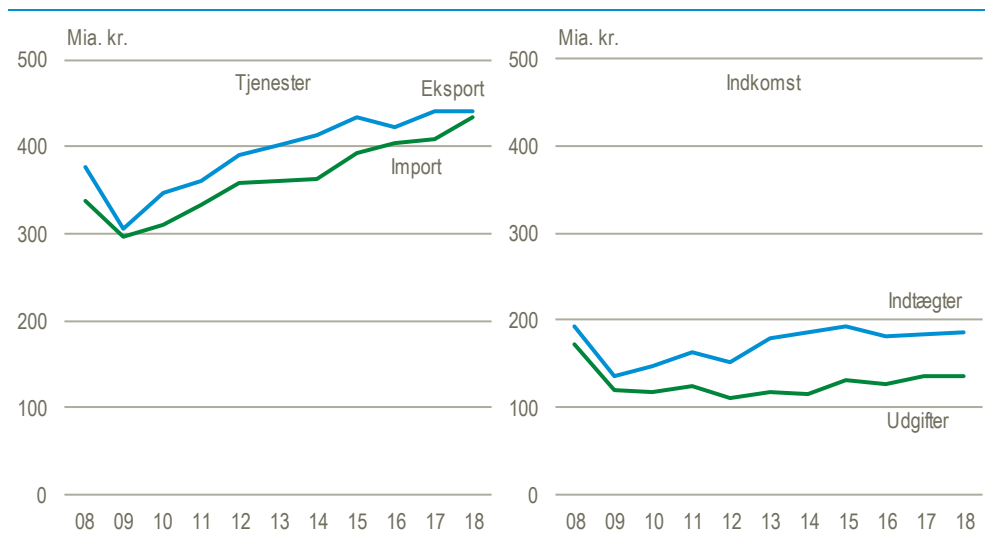
Varer, fordelt efter grænsepassage, bruttostrømme

Fald i overskuddet på tjenestehandlen

I 2018 blev der eksporteret tjenester for 442 mia. kr. Siden 2009 har der hvert år været fremgang i eksporten af tjenester. I 2016 var der dog et fald. Faldet skyldtes et dyk i søtransporten. Tjenesteimporten har været konstant stigende i hele perioden 2009-2018, hvilket har bidraget til, at overskuddet på tjenestehandlen har været faldende de seneste år. I 2018 var overskuddet omkring 9 mia. kr.

Tjenester og indkomst, bruttostrømme

Tilbagegang i overskuddet på indkomst

Fra 2009 til 2014 steg overskuddet på indkomst fra omkring 17 mia. kr. til 72 mia. kr. Fra 2015 og frem er overskuddet faldet. Bag faldet ligger især et fald i indtægterne fra danske investeringer i udlandet.

Særlige forhold ved denne offentliggørelse

Principper for dansk vareeksport

Udenrigshandel opgøres ud fra to forskellige principper. Det ene princip afspejler den fysiske strøm af varer, der krydser den danske grænse og tager således ikke hensyn til ejerskifte. Det andet princip er baseret på ejerskifte og tager således ikke hensyn til, om varerne krydser den danske grænse.

Det første princip benyttes i statistikken *Udenrigshandel med varer*, mens det andet princip bruges i *Betalingsbalancen*. De underliggende kilder til *Udenrigshandel med varer* gør det muligt at offentliggøre statistikken månedligt med stor detaljeringsgrad og i lange tidsserier. Ejerskifteprincippet i *Betalingsbalancen*, hvor statistikken over *Udenrigshandel med varer* indgår som kilde, gør det muligt at vise værdien af de økonomiske transaktioner, der foretages mellem Danmark og udlandet. *Betalingsbalancen* har ikke samme detaljeringsgrad for varer som udenrigshandelsstatistikken, men opgørelsen fanger bl.a. de danske virksomheders varesalg ude i verden, herunder merchanting (varer købt og videresolgt i udlandet), og er nyttig til fx analyser af globale produktionssetup og sammenligninger med BNP.

Varer, der ikke krydser den danske grænse, er fx varer, som er købt og solgt i udlandet i forbindelse med forarbejdning i udlandet, avance fra salg af merchanting-varer samt køb af brændstof og andre varer til forbrug i forbindelse med transport i udlandet (bunkring og proviantering). Især multinationale virksomheder med international organisering af produktionen bidrager til, at varer eksporteres uden for Danmark, uden at de krydser den danske grænse.

Læs mere om eksport uden for Danmarks grænser i analysen [Stor stigning i danske fremstillingsvirksomhedernes salg af varer i udlandet](#).

Varer fordelt efter grænsepassage, indtægter og udgifter

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	mia. kr.										
Løbende indtægter											
Varehandel i udenrigshandelsstatistikken	588,9	491,6	540,9	604,4	614,5	620,3	620,6	636,1	637,3	668,3	680,2
Varer der krydser grænsen ifm. forarbejdning	-4,9	-3,5	-4,1	-3,6	-4,4	-4,5	-4,7	-5,2	-4,2	-4,6	-6,4
Returvarer	-6,2	-6,1	-5,8	-7,2	-7,2	-6,6	-6,6	-6,9	-6,9	-6,4	-6,9
Varer der krydser grænsen ifm. bygge og anlæg	-3,7	-3,6	-3,1	-3,8	-3,7	-3,8	-5,1	-10,6	-7,4	-6,3	-6,4
Andre varer, herunder udenlandske residents handel	-5,8	-8,2	-10,7	-11,9	-11,4	-12,4	-12,7	-14,4	-23,7	-11,9	-12,1
Varer i alt, som krydser dansk grænse	568,3	470,2	517,3	577,8	588,0	593,0	591,5	599,1	595,1	639,2	648,3
Merchanting	19,5	22,7	27,7	27,6	27,7	32,5	34,4	39,3	45,2	44,4	50,4
Varer solgt i udlandet ifm. forarbejdning	10,9	12,9	23,4	27,1	28,8	30,9	43,9	56,9	62,4	63,2	70,3
Varer, som ikke krydser dansk grænse	30,3	35,7	51,1	54,7	56,5	63,5	78,3	96,2	107,6	107,6	120,6
Varer i betalingsbalancen	598,7	505,9	568,3	632,5	644,5	656,4	669,8	695,2	702,8	746,8	768,9
Løbende udgifter											
Varehandel i udenrigshandelsstatistikken	552,5	428,3	465,0	515,0	528,7	546,0	555,2	573,1	568,3	606,6	639,5
Varer der krydser grænsen ifm. forarbejdning	-4,4	-3,1	-3,7	-3,1	-4,2	-4,4	-5,0	-5,4	-5,8	-5,8	-6,1
Returvarer	-6,2	-6,1	-5,8	-7,2	-7,2	-6,6	-6,6	-6,9	-6,9	-6,4	-6,9
Varer der krydser grænsen ifm. bygge og anlæg	-0,4	-0,4	-0,2	-0,4	-1,9	-1,6	-0,9	-0,8	-0,5	-0,4	-0,7
Fragt på import (CIFFOB)	-14,9	-11,2	-12,8	-14,7	-14,4	-14,6	-15,1	-15,6	-15,6	-16,8	-17,6
Andre varer, herunder udenlandske residents handel	2,8	3,1	2,6	4,1	5,5	3,4	4,3	7,0	8,6	10,6	8,9
Varer i alt, som krydser dansk grænse	529,3	410,6	445,2	493,7	506,5	522,2	531,9	551,3	548,2	587,8	617,1
Bunkring og proviantering	43,7	24,3	30,6	42,2	49,0	40,9	38,0	31,2	17,6	23,6	31,7
Varer købt i udlandet ifm. forarbejdning	1,7	2,2	3,1	6,4	7,0	7,5	10,6	16,1	13,4	12,4	12,6
Varer, som ikke krydser dansk grænse	45,3	26,5	33,7	48,6	56,0	48,4	48,6	47,3	31,0	36,0	44,3
Varer i betalingsbalancen	574,7	437,1	478,9	542,3	562,5	570,7	580,5	598,6	579,2	623,8	661,3

Betalingsbalancens løbende poster

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	mia. kr.										
Løbende poster i alt	52,6	59,7	118,8	121,6	119,0	149,7	176,8	167,9	166,3	173,3	133,7
Indtægter	1 184,4	962,1	1 075,5	1 173,1	1 205,0	1 256,6	1 290,4	1 345,9	1 330,4	1 397,3	1 422,4
Udgifter	1 131,8	902,5	956,7	1 051,5	1 086,0	1 106,9	1 113,6	1 178,0	1 164,1	1 224,0	1 288,7
Varer	24,0	68,7	89,4	90,11	82,0	85,8	89,3	96,6	123,6	123,0	107,6
Eksport	598,7	505,9	568,3	632,5	644,5	656,4	669,8	695,2	702,8	746,8	768,9
Import	574,7	437,1	478,9	542,3	562,5	570,7	580,5	598,6	579,2	623,8	661,3
Varer som krydser dansk grænse	39,0	59,6	72,1	84,0	81,5	70,7	59,6	47,8	47,0	51,4	31,3
Eksport	568,3	470,2	517,3	577,8	588,0	593,0	591,5	599,1	595,1	639,2	648,3
Import	529,3	410,6	445,2	493,7	506,5	522,2	531,9	551,3	548,2	587,8	617,1
Varer, som ikke krydser dansk grænse	-15,0	9,1	17,3	6,1	0,5	15,0	29,7	48,9	76,6	71,7	76,4
Eksport	30,3	35,7	51,1	54,7	56,5	63,5	78,3	96,2	107,6	107,6	120,6
Import	45,3	26,5	33,7	48,6	56,0	48,4	48,6	47,3	301,0	36,0	44,3
Tjenester	39,5	8,7	36,4	28,0	32,1	41,7	48,7	41,6	17,9	31,5	8,9
Eksport	377,3	305,7	346,6	361,5	390,8	401,6	412,2	433,3	422,8	441,2	441,9
Import	337,8	297,0	310,2	333,5	358,6	359,8	363,5	391,7	404,9	409,7	433,0
Indkomst	20,1	17,2	29,6	38,9	42,8	61,1	72,1	62,5	53,6	48,3	52,6
Indtægter	192,2	135,4	146,8	163,3	152,2	178,4	186,7	193,1	180,1	183,3	186,8
Udgifter	172,1	118,2	117,2	124,4	109,4	117,3	114,6	130,6	126,5	135,0	134,2
Løbende overførsler	-31,0	-35,0	-36,6	-35,4	-37,8	-38,8	-33,2	-32,8	-28,9	-29,6	-35,4
Indtægter	16,2	15,2	13,8	15,8	17,6	20,1	21,8	24,3	24,7	26,0	24,8
Udgifter	47,2	50,1	50,3	51,2	55,4	59,0	55,0	57,1	53,5	55,6	60,2
Kapitaloverførsler mv.	0,4	-0,3	0,5	5,7	0,4	-0,6	-4,1	-7,1	0,2	1,0	0,6

Mere information: Se mere på www.dst.dk/udenrigsoekonomi og www.dst.dk/stattabel/1734.

Kilder og metoder: Årsdata for betalingsbalancen er offentliggjort i Statistikbanken på www.statistikbanken.dk/bb1 mens opdelingen mellem varer som passerer og ikke passerer dansk grænse findes på www.statistikbanken.dk/bbuhv. Se mere i statistikdokumentationerne *Betalingsbalance*, *Udenrigshandel med varer* og *Udenrigshandel med tjenester*.

Henvendelse: Caroline Bo, tlf. 39 17 32 14, cbo@dst.dk
 Katja Overgaard, tlf. 39 17 31 67, kao@dst.dk